

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjakko sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi.

Ohjaussuunnitelmassa kuvataan ohjauksen toteuttaminen kaikkien koulun erilaisten oppilasryhmien osalta, jotta kaikkien oppilaiden ohjaus tulee huomioitua suunnitelmassa.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Matinlahden koulun **ohjaussuunnitelma**

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään viimeistään lokakuun loppuun mennessä
opettajakunnan kanssa: 29.9.2021
yhteisöllisessä oppilashuoltotyöryhmässä: 28.9.2021

Laatutavoitteet Espoossa:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit (Laadukkaan ohjauksen malli Espoon perusopetuksessa)
- Oppilaalla on oikeus 7-9. luokilla sekä oppilaanohjaajaan että luokanvalvojaan/luokanopettajaan
- Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaajaa kohden on maksimissaan noin 220 ohjattavaa. Ohjattavien kokonaismäärään lasketaan erityisen tuen oppilaat, S2-oppimäärää opiskelevat oppilaat sekä lisäopetuksen oppilaat kaksinkertaisina.
- Tavoitteena on, että luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti antaa koulutuksen saanut oppilaanohjaaja

- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Oppilaanohjaajat ovat tehtäväänsä kelpoisia

Vuosiluokkien 1-6 oppilaiden määrä 546

Vuosiluokkien 7-10 oppilaiden määrä 0

kaksinkertaisena laskettavien oppilaiden määrät (7-10 vuosiluokat):

- S2 oppilaat 0
 - erityisen tuen päätöksellä opiskelevat oppilaat 0
 - lisäopetuksen oppilaat 0
- 7-10-vuosiluokkien oppilaiden laskennallinen määrä (huomioituna painokertoimella lasketut oppilasryhmät) 0

Oppilaanohjaajien määrä 0 ja nimet

Muut oppilaanohjausta antavien opettajien määrä 0 ja nimet

Koulu kuvaa erilaista ohjausta saavat oppilasryhmät (esim. yleisopetuksesta poikkeavaa ohjausta saavat ryhmät kuten pienryhmä, TAO-opetus jne.)

0

Erilaisten ohjausta saavien ryhmien koulukohtaiset käytänteet kuvataan niille varattuihin lokeroihin jokaisen kokonaisuuden kohdalla.

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun oppilaanohjaajaa sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).
- Mahdollistaa oppilaanohjaajan ammattitaidon ylläpitämisen.

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät:

- On hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin, TET-matkakortteihin ja ateriakorvauksiin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Toimii Opintopolun yhteyshenkilönä.
- Kouluttautuu riittävästi ohjaukseen liittyvien asioiden hoidossa ja hallinnollisten järjestelmien käytössä. (Esimerkiksi Wilma, Primus, Opintopolku, matkakortit ja ateriakorvaukset TET -jaksoihin liittyen).

Luokanopettajan

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä edistää vuorovaikutusta ja hyvää ryhmädynamiikkaa omilla tunneillaan.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti.
- Mikäli oppilaan opintojen etenemisestä nousee huoli, se otetaan puheeksi oppilaan tuen tarpeesta sekä hyvinvoinnista ja keskustele ensisijaisesti oppilaan kanssa ja tarvittaessa myös huoltajan kanssa.

- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).
- Opettaa opetussuunnitelman mukaisia oppilaanohjauksen sisältöjä vuosiluokilla 1-6,
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.
- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammatteihin.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.

Luokanvalvojan ohjaukselliset tehtävät:

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa,
- Mikäli oppilaan opintojen etenemisestä nousee huoli, se otetaan puheeksi oppilaan tuen tarpeesta sekä hyvinvoinnista ja keskustele ensisijaisesti oppilaan kanssa ja tarvittaessa myös huoltajan kanssa.
- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).

Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Opettaa oman aineensa opiskelutekniikat ja työtavat.
- Opettaa oppilasta ainekohtaisten oppimaan oppimisen taitojen oppimisessa.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä edistää vuorovaikutusta ja hyvää ryhmädynamiikkaa omilla tunneillaan.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa.
- Tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa (mm. oppilaitos vierailut ja teemapäivät).
- Seuraa oppilaan etenemistä omassa oppiaineessaan ja ohjaa tarvittaessa häntä henkilökohtaisesti.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Yhteistyössä aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee aineenopettajia monipuolisten opiskelumenetelmien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.
- Antaa tarvittaessa lausunnon harkinnanvaraista yhteishakua varten.
- Ohjaa oppilaitaan jatko-opintojen suunnittelussa yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät:

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät:

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa.
- psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Musiikkiterapeutin ohjaukselliset tehtävät (koskee kouluja, joissa on musiikkiterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea vuorovaikutukseen, toimintakykyyn, mielen hyvinvointiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa.
- Auttaa oppilasta löytämään omia vahvuuksia ja uusia ratkaisumalleja pulmatilanteissa.
- Musiikkiterapeutti tekee tarvittaessa yhteenvedon oppilaan saamasta terapiasta ja jatkotuen tarpeesta.

Toimintaterapeutin ohjaukselliset tehtävät opiskelun ja koulunkäynnin tueksi (koskee kouluja, joissa on toimintaterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea oppilaan toimintakykyyn, oppimiseen ja osallisuuteen liittyvissä tilanteissa ja asioissa.
- Toimintaterapeutti ohjaa oppilasta löytämään oppilaan hyvinvointia ja oppimista lisääviä keinoja toimia ja osallistua.
- Toimintaterapeutti tekee oppilaan toimintakykyyn ja koulunkäynnin tukemiseen liittyvät lausunnot sekä ohjaa oppimiseen tukeen ja kuntoutukseen liittyvissä tukitarpeissa.

Oppilaanohjaajan (tai oppilaanohjaajan tehtäviä hoitavan) työtehtävät 7–9.luokilla ja lisäopetuksessa:

- Antaa henkilökohtaista sekä pienryhmäohjausta; henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.
- Pitää luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti.
- Antaa arvionsa mukaan tehostettua henkilökohtaista ohjausta sitä tarvitseville 8-9 luokkalaiselle
- Tutustuttaa oppilaita työelämään TET -jaksojen ja mahdollisten yritysvierailujen välityksellä.
- Ohjaa jatko-opintoihin hakeutumiseen ja ammatinvalintaan.
- Järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista, kuten esimerkiksi yhteishaku- ja jatko-opintotilaisuudet.
- Ylläpitää vuorovaikutusta sähköisten järjestelmien kautta (mm. Wilma, sähköiset oppimisympäristöt).
- Ohjaa ja valvoo, että oppivelvollinen täyttää hakeutumisvelvollisuutensa
- tarkistaa missä oppilaat ovat aloittaneet opintonsa opetuksen päätyttyä peruskoulussa ja ilmoittaa ilman oppivelvollisuuden suorituspaikkaa olevat oppivelvolliset asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle.
- Osallistuu vanhempaintilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa.
- Osallistuu yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana.
- Suunnittelee ja koordinoi ohjausta oman koulun sisällä.

- Ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin.
- Tekee yhteistyötä muiden peruskoulujen, toisen asteen, korkea-asteen, TE-keskuksen, yritysten, elinkeinoelämän ja muiden ohjaukseen liittyvien tahojen kanssa.

Mahdollinen koulukohtainen lisäys tai tarkennus ohjauksellisiin tehtävään (esim. jonkin uuden toimijan kuten virka-apulaisrehtorin tai muun toimijan uuden roolin kuvaus tai jonkin yllä kuvatun tehtävän tarkennus).

Kirjoita tähän

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS 			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Laadukas ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resursseja siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.).	rehtori	Alkavan lukuvuoden suunnittelun yhteydessä. Tarvittaessa suunnitelmia muutetaan lukuvuoden aikana.
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut). Henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Tehostettu henkilökohtainen ohjaus 8-9 luokkalaisille	luokanopettaja/ aineenopettaja oppilaanohjaaja	Oppimissuunnitelma, Tukikortit, HOJKS, itsearviointi jatkuvaa kuten myös op-piainekohtainen ohjaus
Työvälineet ja niiden hallinnointi <ul style="list-style-type: none"> Wilma Oppimisympäristöt Primus/Kurre Opintopolku Valpas 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	Koko koulu käyttää Wilmaa yhteydenpitoon kotien kanssa, Oppilasasioista henkilökunta viestii keskenään Wilmas-sa, Wilmaan merkitään oppilaiden pois-saolot, kannustukset ja korjattavat asiat sekä kokeet jatkuvana työnä
	Sähköinen oppimisympäristö, -alusta tai -sovellus on käytössä monen aineen opetuksessa.	oppimisympäristöjen, ohjelmien ja	Koulun ATK-vastuhenkilötöt auttavat ja perehdyttävät opettajia sekä

		alustojen vastuuhenkilöt, opettajat	kehittävät sähköisen oppimisympäristön käyttöä.
	Primus/Kurre- ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. oppilaiden henkilötiedot ja suoritukset.	rehtori Koulusihteeri	Primuksen tiedot tarkistetaan syksyn tilantopäivään mennessä ja Primusta ylläpidetään päivittäin.
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	koulusihteeri	Syyslukukauden aluksi huoltajat ohjataan käyttämään wilmaa.
	Opintopolkuun siirretään vuosittain päättöluokkalaisten tiedot ja niitä päivitetään tarvittaessa. Valpas-järjestelmän kautta ilmoitetaan oppilaat jotka eivät ole sijoittuneet perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.	koulusihteeri oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus	Oppilaita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä, yläkoulussa oppilaita tuetaan ainevalintojen itseenäiseen tekemiseen.	luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja	Vanhempia ohjataan A2-kielivalintaan 3.LK syksyn vanhempainillassa ja henkilökohtaisissa tapaamisissa, uuden va-linnaisaineen valinta

<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen. 	<p>Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.</p>	<p>luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja</p>	<p>Opettajat tukevat joka päivä koulurutiinien muodostumista. He opastavat ja neuvovat oppimistavoista eri työtapojen yhteydessä. Koulussa toimii oppilaskunta. Juniorieduskuntaan valitaa jokaisesta luokasta luokan omalla päätöksellä edustaja. Edustajan tehtävänä on kerätä omasta luokasta tietoa, mielihetkiä ja ideoita ja viedä niitä Juniorieduskunnan käsittelyyn. Koulussa osallistetaan oppilaita välituntitoimintaan ja muihin vastuutehtäviin. Oppilaat osallistuvat vuosittain juhlien järjestämiseen, Kummiluokka- ja kerhotoiminta on jatkuvaa.</p>
<p>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<p>Nuorempien ja vanhempien oppilaiden välillä on kummioppilastoimintaa.</p>	<p>Luokanopettajat ja seurakunnan yhteishenkilö</p>	<p>Päivittäistä toimintaa</p>

OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Keskä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<p>Koko koulu ohjaa</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. 	<p>Luokanvalvoja / Luokanopettaja seuraa oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukee oppilaita koulun arjessa, esimerkiksi oppimisen haasteiden ja puuttuvien suoritusten kartoitus yhdessä aineenopettajien kanssa.</p>	<p>luokanvalvojat / luokanopettajat erityisopettajat, aineenopettajat</p>	<p>Opettajat ja koulunkäyntiavustajat seuraavat oppilaiden oppimista ja hyvinvointia päivittäin tiiviissä yhteistyössä kotien kanssa (Wilma-merkinnät ja puhelut). Oppilaille teetetään testejä, seuloja ja kokeita. Oppilaille tarjotaan erilaisia tukitoimia päivittäin.</p>

	Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille ja vanhempain illat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat	Oppilaille tarjotaan tarvittaessa mahdollisuus keskustella opettajan kanssa. Koko koulun yhteinen vanhempainilta elokuvassa ja muut vanhempaintapaamiset lukuvuoden kuluessa
	Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja ohjaavat oppilaita oppimaan omassa aineessa.	aineenopettajat	Kirjoita tähän
	Oppilaanohjaajan tarjoama henkilökohtainen- ja mahdollinen pienryhmäohjaus auttaa urasuunnittelussa ja jatko-opintojen suunnittelussa.	oppilaanohjaajat	Oppimisen tukeminen yläkoulua varten: kokeeseen lukeminen, vahvuudet oppijana, erilaisten tehtävien tarjoaminen oppilaalle vahvuuksien mukaan,
	Oppilaanohjaajan pitämät luokkamutoiset oppilaanohjauksen tunnit.	oppilaanohjaajat	Kirjoita tähän
	Oppilaiden elämänhallinnan tukeminen	Oppilashuollon asiantuntijat, luokanopettaja/luokanvalvoja	Oppilaita tuetaan oppitunneilla yhdessä vahvaksi teeman avulla. Oppilashuoltohenkilöt tarjoavat yksilöllistä tukea.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	Kirjoita tähän	Kirjoita tähän	Kirjoita tähän

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
-------	--	---------------------	---------------------------

Tasa-arvo ohjauksessa <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. • Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. • Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Opetuksessa, yleisessä puheessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Päivittäistä toimintaa
	Oppiainekohtaisessa ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	aineenopettajat oppilaanohjaajat	Päivittäistä toimintaa
	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	oppilaanohjaajat	Päivittäistä toimintaa
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	koko koulu	Päivittäistä toimintaa
Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	Yhdessä vahvaksi-sateenvarjo	Koko koulu	Koulun oman suunnitelman mukaan.

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjaus nivelvaiheissa	Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulosinfotilaisuus.	luokanopettajat, rehtori, erityisopettajat	Edellisen lukuvuoden loppu ja uuden lukuvuoden alku

<ul style="list-style-type: none"> • Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa • Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua yläkoulussa opiskeluun sekä opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa <p>Yhteishaku ja jatko-ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisissä hakujärjestelmissä • Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin tai muuhun ohjattuun toimintaan 	<p>1. -luokkalaisten huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut. Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.</p>		
	<p>1.-luokkalaista ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä. Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.</p>	<p>luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat</p>	<p>Lukuvuoden ensimmäisen kuukauden aikana tehostetusti ja sen jälkeen jat-kuvaa</p>
	<p>Pidetään vanhempainiltoja (Kvartti-malli) liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen. Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen. 6. luokkalaisten huoltajien kanssa käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun.</p>	<p>luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaskohtaisen oppimisen tuen suunnittelusta vastaavat henkilöt</p>	<p>Yläkouluohjaus marras-Joulukuussa ja arviointikeskustelu tammikuusta talvi-loman alkuun, yläkoulut kutsuvat tutus-tumaan keväällä, ja mahdollisuuksien mukaan yläkoulun TET-jakson aikana</p>
	<p>6. luokan oppilaiden ja huoltajien yläkouluun tutustuminen ja vanhempainillat.</p>	<p>aineenopettajat, oppilaanohjaaja, rehtori</p>	<p>Yläkouluohjaus marras-Joulukuussa ja arviointikeskustelu tammikuusta talvi-loman alkuun, yläkoulut kutsuvat tutus-tumaan keväällä, ja mahdollisuuksien mukaan yläkoulun TET-jakson aikana</p>
	<p>Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Jatkuvasta ryhmäytymisestä on ohjeet Yhdessä vahvaksi yhteisöksi Ei kiusaamiselle -suunnitelmassa. Uusien yläkoululaisten ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Espoossa on käytössä seitsemäsluokkalaisten ryhmäytysmalli.</p>	<p>luokanvalvojat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, tukioppilaat</p>	<p>Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.</p>
	<p>Yhteishausta tiedottaminen, huoltajan kuuleminen sekä hakuun valmistautuminen ja määräajoista muistuttaminen erilaisin viestintätavoin</p>	<p>oppilaanohjaajat, rehtori,</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>

	Yhteishaun sekä muiden hakujen ohjaaminen, seuranta ja hakuvelvollisuuden toteutumisen valvonta.	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Vuoden aikana niiden 17-vuotta täyttävien oppilaiden, jotka eivät saa päättötodistusta lukuvuoden loppuun mennessä, ohjaaminen aikuisten perusopetukseen tai muuhun soveltuvaan koulutukseen tai toimintaan.	oppilaanohjaaja, rehtori	
	Pääkaupunkiseudun yhteisen opiskelutietolomakkeen esitäyttö ja tulostus. Ohjaukseen liittyvät lomakkeet ja info annetaan päättötodistuksen yhteydessä.	oppilaanohjaaja, koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yhteishaun tulosten tultua kesällä tapahtuva ohjaus muihin oppilaitoksiin ja opetusmuotoihin niiden oppilaiden osalta, jotka eivät ole saaneet paikkaa tai hakenneet minnekään. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin.	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opetuksen järjestämisen kannalta olennaisen tiedon siirto pyynnöstä toiselle asteelle uuden lukuvuoden alettua.	rehtori, erityisopettaja, luokanohjaaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, oppilaanohjaaja, aineenopettaja	
	Tarkistetaan, että entiset oppilaat jatkavat oppivelvollisuutensa suorittamista ja vailla koulutuspaikkaa olevat ilmoitetaan asuinkunnalle ensisijaisesti VALPAS-järjestelmän avulla. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin.	oppilaanohjaaja	

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	Alakouluun niveltämispalaverit, yläkouluun nivellyspalaverit	ELA:t ja luokan-opetta- jat KAIKKIA OPPILASTA OPET-TAVIA OPETTAJIA KONSULTOIDEN	Huhti-toukokuu
---	--	--	----------------

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa 	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti (TIHA).	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Päivittäistä työtä.
	Oppilaille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin sekä jatko-opintoihin avoimissa ovissa, oppilaanohjauksen tunneilla koulussa / esittelykiertueilla sekä osana oppiaineiden opetusta.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	6. luokat tammikuun yläkoulujen infois-sa ja muut toukokuussa.

	<p>Arvioidaan oppilaan tehostetun ohjauksen tarve oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta, suunnitellaan ohjauksen antaminen ja toteutetaan yksilöllisen suunnitelman mukaan ja kirjataan oma opiskelusuunnitelmani lomakkeelle oton kommentit kenttään.</p> <p>Tehostettua ohjausta voi antaa moni koulun toimija monella eri tavalla ja sitä voidaan toteuttaa myös moniammatillisesti.</p>	oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.</p>	luokanopettajat aineenopettajat oppilaanohjaajat	Ikäryhmästä riippuen vuosittain tai kuu-kausittain.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?

<p>Työelämäyhteistyö, työelämä-tietous ja työelämään tutustuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä • Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä 	<p>Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä.</p> <p>Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.</p>	luokanopettajat	Päivittäistä työtä
	<p>TET-jaksolla tai muulla työelämään tutustumiskäynnillä oppilas pääsee aidosti tutustumaan työelämään.</p> <p>TET-jakson oppia hyödynnetään oppiainerajoja rikkoen ja moniammatillisesti.</p>	oppilaanohjaajat luokanvalvojat aineenopettajat	
	<p>Oppilaanohjaaja käy aktiivisesti ja muut ohjauksesta vastaavat mahdollisuuksien mukaan työelämäyhteistyöhön liittyvissä koulutuksissa esim. TAT ja Teknologia-teollisuuden infot ja tuovat omaksumaansa tietoutta koululle ja opetukseen.</p>	oppilaanohjaajat, aineenopettajat, rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen sekä yritysvierailut. Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä).</p>	luokanopettajat luokanvalvojat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.</p>	opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
<p>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<p>VIERAILEVAT LUENNOITSIJAT TAI TYÖPAJAT TYÖ- JA YRITYS-MAAILMASTA</p>	Opettajat	Vaihdellen lukuvuosittain

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<p>Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena</p> <ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö Yhteistyö lähialueen esiopetuksen ja koulujen kanssa sekä eri koulutuksen järjestäjien ja toisen asteen oppilaitosten kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä eri kouluasteille ja jatko-opintoihin Uusin ohjauksellinen tietotaito koulun käytössä 	<p>Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut.</p>	<p>koko koulu</p>	<p>Wilma-järjestelmän päivittäinen käyttö, vanhempaintapaamiset lukuvuoden aikana, vanhempainillat</p>
	<p>Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.</p>	<p>rehtori, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, opettajat</p>	<p>Yhteisöllisen oppilashuollon toiminnasta tiedotetaan koulutiedotteissa.</p>
	<p>Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.</p>	<p>oppilaskunnan ohjaajat, rehtori</p>	<p>Luokkakohtainen YOHR erikseen tehdyn suunnitelman mukaan, oppilaskunta</p>
	<p>Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1. luokan tai esiopetuksen oppilaita.</p>	<p>luokanopettajat</p>	<p>5. luokan oppilaat toimivat kummeina 1. luokkalaisille. 2. ja 6. luokilla jatketaan edellisvuonna aloitettua kummitoimintaa tavoitteena koulun yhteisöllisyyden vahvistaminen</p>
	<p>Tukioppilaat tukevat uusia oppilaita 7.luokan opintojen alussa ja järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia.</p>	<p>tukioppilas-ohjaajat</p>	
	<p>Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.</p>	<p>rehtori erityisopettajat luokanopettajat oppilaanohjaaja</p>	<p>Nivellykset tarvittaessa tai ainakin huh-ti- toukokuussa</p>
<p>Ohjauksesta tiedottaminen</p>	<p>Oppilaanohjaaja osallistuu aktiivisesti hänelle osoitetuihin ohjauksellisiin tilaisuuksiin ja tuo tietoutta oppilaille ja työyhteisöön.</p> <p>Oppilaanohjaaja tukee muita ohjauksen toimijoita omassa työyhteisössään.</p>	<p>oppilaanohjaaja</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa. • Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	<p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vanhempainillat - nettisivut - ohjauskeskustelut - wilma –viestit ja tiedotteet 	<p>rehtori luokanvalvoja oppilaanohjaaja</p>	<p>Vanhempaintapaamiset syksyllä ja ke-väällä</p>
<p>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<p>Maahanmuuttajaoppilaiden ja -huoltajien kielitaidon huomioiminen tulkkaukspalvelujen ja valmiiden tiedotetekstien avulla</p>	<p>Rehtori, kaikki opetta- jaryhmät, tulkkaukspal- velut</p>	<p>Vanhempainillat, kuukausitiedotteet, päivittäinen työ</p>